

L'Armanda, com sempre en havent dinat, pujà a dalt i s'estirà al llit. La calor la matava. La Sofia havia anat a casa del perruquer i del massatgista. La Virgínia havia fet el gran dissabte de la sala de la senyora Teresa. Quan feien dissabte, dues minyones vigilades per l'Armanda l'asseien a la butaca de rodes i la duïen al menjador. Així que la tornaven a la sala l'Armanda inspeccionava que tot hagués quedat ben net i sense racons perquè les minyones d'ara no eren de tan bona fe com les d'abans. Posava bé les plomes de paó que el corrent d'aire sempre girava cap a un costat i es quedava a fer-li companyia fins que s'adormia. El senyoret, pensà, aviat sortirà. Al cap d'un moment sentí riiinc, riiinc. Semblava mentida que amb tants disgustos i amb tant seure davant de la llosa encara estigués d'humor. Només deixà de prémer la llengua del lleó una temporada després del drama amb en Ramon i uns quants mesos després de la mort de la Maria. No se'n devia poder estar perquè així que es refeia una mica tornava amb la mateixa. Potser ho feia d'esma... No es podia saber. ¿On devia haver anat a parar en Ramon? No havia donat mai més senyals de vida. Com mort. Era malcriat però no era dolent. El que haurien necessitat tant ell com la Maria era que els

estimessin. Ella no havia arribat mai a creure que haguessin fet res de mal com insinuava aquella mala llengua de la senyoreta Rosa. Potser sí que amb el temps hi hauria hagut perill... Es girà d'esquena al balcó: la claror que entrava per l'escletxa de la cortina la molestava. Jo ho havia estat, un perill. I gros. La pedra amb el nom de la Maria al peu del llorer ben bé que ho deia. Tot d'una sentí cridar les noies a fora de la cuina: ja es devien ruixar. I que no podien ser més alegres. Es reien de tot. Quan en venia alguna de nova de seguida agafava el costum de les antigues. I és que era tan bona l'aigua a la pell sota el sol... Així que els senyorets desapareixien corrien a despullar-se i encastaven la mànega d'aigua a l'aixeta de la porta de la cuina. Sota el doll reien com boges i feien gresca perquè tenien els cossos joves, amb les cuixes que semblaven de pedra... S'anava endormiscant. La senyora Teresa ja no preguntava si hi havia els carboners i és que pobra senyora hi sentia molt poc...

La Jacinta deia, fent els grans crits, que no es podria ficar a dins del cossi; tenia por que el ventre li fes mal com li havia fet la darrera vegada. Molt avall i molt endintre. La Sílvia l'empenyí: «No hi fa res, ja ho veuràs, quan fa tanta calor és igual. ¡Treu-te la roba!» El timbre ja feia una estona que havia sonat i l'Anna sabia que el senyor Eladi que li anava una mica al darrera a la seva edat se n'hauria de donar vergonya una noia jove com ella disset anys amb la llet i la mel als llavis... sortia pel reixat... un dia li ho havia dit que

tenia la llet i la mel als llavis; ella treia la pols d'una pintura amb tres senyores totes amb vel a la cara. Sortia pel reixat, feia la volta pel camp i entrava per la porteta de les escombraries. Molt a la quieta, com un llop, es ficava a la caseta dels safarejos. Un dia, feia temps, no recordava què hi havia anat a buscar, veié una rodona no pas més grossa que la boca d'una copeta de licor a la part baixa d'un vidre de la finestra que donava de cara a la cuina. Els vidres aquells no els netejaven mai i aquella rodoneta neta com una patena la féu malpensar. I al peu de la finestra, que tot l'hivern havia estat ple d'embolics, no n'hi havia ni un. Des d'allí el senyor les espiava. Elles no el podien veure perquè el sol les enlluernava. Era com si el tingués al davant mig ajupit, amb els ulls negres i les celles espesses amb uns quants pèls blancs, alt i magre, amb la boca plena d'aigua perdut i reperdut davant de tant pit i tanta cuixa. No ho havia explicat a les altres, que aquella tarda estaven esbojarrades. Totes. Potser perquè havien menjat massa conill a la brasa i massa allioli. Quan ja estaven nues al bat del sol, les ajuntà i els digué que, sobretot, no miressin cap a la caseta dels safarejos perquè el senyor, sempre que es ruixaven, les espiava per un forat. Feia veure que se n'anava, tocava el timbre per enganyar i, d'amagat, a través dels arbres i de les herbes, es ficava a la caseta i mira que mira. No es deixava perdre res. Pensà que entrarien a la cuina mortes de vergonya, però la Sílvia, l'Armanda li deia la reina Clavellina perquè els diumenges duia un clavell al

vestit, que no podia veure la senyoreta Sofia, desvergonyida com ella sola que quan reia treia la punta de la llengua per entre les dents, arrencà a córrer i es quedà plantada davant de la finestra. Totes arrencaren a riure que es trencaven. Tot d'una es girà d'esquena i es tornà a girar de cara perquè la veiés ben bé el senyor Eladi que duia guants i bastó. Tornà cap a les noies, molt a poc a poc, i encara s'esbojarraren més i quan fugien del doll d'aigua corrien i giravoltaven davant de la finestra. L'Armanda es despertà i anà a veure què passava. En feien un gra massa. Li semblà que s'havien venut l'enteniment. Corrien i saltaven per l'esplanada; lluent d'aigua, amb la pell tibant de tan ben regada, no per l'aigua sinó pel foc de la sang jove a sota. Les deixà que cridessin tant com volguessin i tornà a dalt. Estava cansadíssima i s'estirà altra vegada en aquell llit on el senyoret havia anat a trobar-la més d'una vegada quan tornava a les tantes. La senyoreta Sofia, ruca de deixar-s'ho perdre, ja feia hores que dormia perquè, deia, anar a dormir d'hora fa conservar jove i l'endemà es tenen els ulls brillants.